

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 189/04-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. októbra 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha prerokoval prijatú sťažnosť Anny Bronišovej, bytom T., a Sylvie Šebovej, V., zastúpených advokátom JUDr. F. S., T., vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Anny Bronišovej a Sylvie Šebovej na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. Anne Bronišovej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Senica p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Sylvii Šebovej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Senica p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

5. Okresný súd Senica j e p o v i n n ý uhradiť Anne Bronišovej a Sylvii Šebovej trovy konania v sume 8 796 Sk (slovom osemtisíc sedemstodeväťdesiatšesť slovenských korún) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu JUDr. F. S., T.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2004 doručená s'ťažnosť Anny Bronišovej a Sylvie Šebovej (ďalej len „s'ťažovateľka v prvom rade“, „s'ťažovateľka v druhom rade“ alebo „s'ťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 189/04-11 z 2. júna 2004 prijal s'ťažnosť s'ťažovateľiek podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 23. septembra 2004 uviedol:

„V prílohe predkladám spis tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 156/96 s vyjadrením a prehľadom úkonov v spise.

Nahliadnutím do predmetného spisu som zistil, že vzhľadom na charakter prejednávanej veci, zrušenie a vysporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam reálnou delbou, alebo alternatívne prikázaním nehnuteľnosti v celosti do vlastníctva žalobcu, je táto vec do určitej miery zložitá. Z pripojeného prehľadu je zrejmé, že vo veci sa koná priebežne, okrem obdobia od mája do decembra 2002, keď vo veci nebol vykonaný žiaden úkon. Pokiaľ boli vytyčované termíny pojednávania s odstupom dlhším ako 30 dní, bolo to z dôvodu, že skoršie termíny boli obsadené inými vecami, alebo konajúca sudkyňa čerpala dovolenku, alebo bola dlhodobo PN.“

Ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 156/96 a predloženého vyjadrenia okresného súdu zistil:

Konanie začalo podaním žaloby 23. augusta 1996, v ktorej žalobca uplatnil proti sťažovateľkám nárok na zrušenie a vysporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Do nariadenia prvého pojednávania, ktoré sa konalo 10. októbra 1996, okresný súd žiadal o pripojenie listinných dokladov (dedičských spisov), vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku a žiadal sťažovateľky o vyjadrenie k žalobe. Pojednávanie 10. októbra 1996 bolo odročené na neurčito za účelom zistenia zdravotného stavu sťažovateľky v druhom rade. Dňa 19. decembra 1996 okresný súd ustanovil sťažovateľke v druhom rade opatrovníka.

Pojednávanie určené na 6. marec 1997 bolo zrušené na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľiek, na pojednávaní 2. apríla 1997 okresný súd pre chorobu

sťažovateľky v prvom rade vyzval iba žalobcu na zaplatenie preddavku na znalecké dokazovanie.

Pojednávanie určené na 5. august 1997 bolo odročené na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľiek na 7. august 1997. Toto pojednávanie okresný súd odročil na základe žiadosti žalobcu.

Na pojednávaní 21. augusta 1997 okresný súd vypočul účastníkov konania, určil termín ohliadky na mieste samom na 12. september 1997 a po jej vykonaní určil termín ďalšieho pojednávania na 30. október 1997. Dňa 18. septembra 1997 žalobca zmenil a rozšíril petit žaloby a navrhol vypočuť svedkov.

Pojednávanie 30. októbra 1997 bolo odročené pre neprítomnosť účastníkov konania na 8. január 1998. Na tomto pojednávaní sťažovateľka v prvom rade navrhla vypočuť ďalšiu svedkyňu, preto okresný súd pojednávanie odročil na 11. marec 1998.

Dňa 11. marca 1998 okresný súd vypočul svedkov a pojednávanie odročil na neurčito. Po pojednávaní žiadal obec Sološnica a Okresný úrad Malacky, odbor katastrálny, o predloženie listinných dôkazov.

Ďalšie pojednávanie sa konalo 9. júla 1998 a po oboznámení sa s listinnými dôkazmi a vypočutí účastníkov bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania. Dňa 18. septembra 1998 bolo uznesením okresného súdu sp. zn. 8 C 156/1996 nariadené znalecké dokazovanie z odboru zememeračstva za účelom zistenia, či v minulosti bola urobená reálna deľba sporných nehnuteľností a či bolo právne zapísané podielové spoluvlastníctvo účastníkov k týmto nehnuteľnostiam a na základe akých listín.

Spis bol znalcovi odoslaný 22. septembra 1998, 19. júla 1999 znalec doručil okresnému súdu znalecký posudok, ktorý 9. augusta 1999 okresný súd zaslal na vyjadrenie účastníkom konania.

Dňa 16. júla 1999 právny zástupca sťažovateľiek doručil okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Na pojednávaní 9. novembra 1999 sa účastníci vyjadrili k návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Ďalší termín pojednávania bol určený na 28. marec 2000, na ktorom právna zástupkyňa žalobcu predložila ďalšie listinné dôkazy. Okresný súd pojednávanie odročil za účelom nariadenia znaleckého dokazovania z odboru stavebníctva na zistenie, či nehnuteľnosť možno reálne rozdeliť, a určenie jej trhovej ceny.

Dňa 31. marca 2000 právny zástupca sťažovateľiek podal návrh na vylúčenie sudkyne, ktorému nebolo vyhovené. Dňa 2. novembra 2000 sudkyňa určila termín pojednávania na 9. január 2001, ktoré bolo po vypočutí účastníkov odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania znalcom z odboru stavebníctva.

Po zložení preddavku na znalecké dokazovanie žalobcom okresný súd ustanovil znalca 7. mája 2001 a spis mu zaslal 16. mája 2001. Dňa 29. júna 2001 znalec oznámil okresnému súdu, že mu sťažovateľky neumožnili dvakrát v mesiaci jún 2001 vykonať ohliadku nehnuteľnosti. Právny zástupca sťažovateľiek oznámil okresnému súdu 5. októbra 2001, že nehnuteľnosť znalcovi sprístupnia. Dňa 13. decembra 2001 doručil znalec okresnému súdu znalecký posudok.

Vo februári 2002 doručili okresnému súdu účastníci konania vyjadrenia k znaleckému posudku a 4. marca 2002 okresný súd určil termín pojednávania na 20. marec 2002. Pojednávanie po vypočutí znalca a účastníkov konania okresný súd odročil na neurčito za účelom, aby žalobca doložil listinné dôkazy o investíciách, ktoré vložil do nehnuteľností.

Dňa 27. marca 2002 žalobca doručil okresnému súdu požadované listinné dôkazy a 12. apríla 2002 okresný súd vyzval znalca, aby sa k nim vyjadril. Dňa 25. apríla 2002 okresný súd vyzval žalobcu na zloženie ďalšieho preddavku na znalecké dokazovanie, ktorý bol zaplatený 16. mája 2002.

Okresný súd 20. decembra 2002 požiadal znalca z odboru stavebníctva na doplnenie znaleckého posudku. Znalec doplnok k znaleckému posudku doručil okresnému súdu 4. marca 2003. Po vyjadreniach účastníkov konania k doplnenému znaleckému posudku okresný súd 30. júna 2003 určil termín pojednávania na 9. september 2003, ktoré bolo odročené za účelom ustanovenia znalca z odboru zememeračstva.

Okresný súd ustanovil znalca uznesením z 9. septembra 2003. Toho istého dňa podal žalobca okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia. Po výzve okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku okresný súd o jeho návrhu rozhodol 17. októbra 2003. Po podanom odvolaní sťažovateľkami bol spis predložený odvolaciemu súdu 21. novembra 2003.

Dňa 20. apríla 2004 bol spis vrátený z odvolacieho súdu bez rozhodnutia o opravnom prostriedku, pretože dosiaľ nebolo rozhodnuté o návrhu právneho zástupcu sťažovateľiek na vydanie predbežného opatrenia zo 16. júla 1999. Okresný súd uznesením z 12. mája 2004 zastavil konanie o tomto návrhu a 9. júna 2004 bol spis predložený opätovne na rozhodnutie odvolaciemu súdu o návrhu žalobcu na vydanie predbežného opatrenia.

Vo veci dosiaľ nebol vyhlásený rozsudok ani nebolo vydané iné rozhodnutie, ktorým by sa skončilo konanie pred okresným súdom vo veci samej.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 156/96 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľky sa podanou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov ...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 15/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96 došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3).

Pri vyhodnotení doterajšieho konania okresného súdu vo veci sp. zn. 8 C 156/96 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v predmetnom konaní žalobca uplatňuje proti sťažovateľkám nárok na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Z právneho hľadiska vec nie je možné hodnotiť ako zložitú. Predmet konania má stabilnú právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a jej výklad a používanie sú ustálené v judikatúre všeobecných súdov. Ústavný súd pripúšťa skutkovú zložitost' veci s poukazom na to,

že v konaní bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie, čo ovplyvnilo celkovú dĺžku konania. Aj okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti uviedol, že „*vzhľadom na charakter prejednávanej veci, zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam reálnou deľbou, alebo alternatívne prikázaním nehnuteľnosti v celosti do vlastníctva žalobcu, je táto vec do určitej miery zložitá*“. Ústavný súd však konštatuje, že skutková zložitosť veci nemôže ospravedlniť celkovú dĺžku konania.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred označeným porušovateľom práva došlo k zbytočným prietiahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Správanie sťažovateľky v druhom rade, ktorá bola v konaní zastúpená opatrovníkom (sťažovateľkou v prvom rade), ústavný súd nehodnotil.

V danom prípade ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a vyvíjať všetko úsilie o súčinnosť so súdom tak, aby mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom. Vychádzajúc z uvedenej charakteristiky sporového konania možno sťažovateľke v prvom rade vytknúť pasívny prístup z dôvodu, že sa nezúčastnila troch pojednávaní (10. októbra 1996, 2. apríla a 30. októbra 1997) a pojednávanie určené na 6. marec 1997 bolo tiež odročené na žiadosť jej právneho zástupcu. Sťažovateľka v prvom rade 31. marca 2000 podala taktiež návrh na vylúčenie sudkyne, ktorému nebolo vyhovené. Spis bol vrátený okresnému súdu až 13. októbra 2000. Konanie sťažovateľky v prvom rade (jej právneho zástupcu) nebolo v súlade s jej právami a povinnosťami ako účastníčky sporového konania ani 16. júla 1999, keď podala návrh na vydanie predbežného opatrenia, pretože 28. marca 2000 oznámila súdu, že netrvá na tom, aby o jej návrhu rozhodoval. Celkovú dĺžku konania ovplyvnil tiež nesúhlas sťažovateľky v prvom rade (4. a 29. júna 2001) so sprístupnením nehnuteľnosti znalcovi za účelom jej ohliadky. Sťažovateľka v prvom rade až 5. októbra 2001 oznámila okresnému súdu, že súhlasí s ohliadkou nehnuteľnosti znalcom.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka v prvom rade neposkytla okresnému súdu potrebnú súčinnosť vyplývajúcu jej z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľky v prvom rade (jej právneho zástupcu) bral do úvahy i to, že ako účastníčka konania nesporne má právo na procesné úkony, ktoré urobila. V dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať na vrub ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľkou v prvom rade uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu.

3. Ústavný súd sa napokon zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na ustanovenie § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, a ďalej na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd konštatuje, že v konaní okresného súdu sa vyskytli v určitom období zbytočné prietahy, v určitom období bolo jeho konanie málo efektívne a minulo sa svojmu účinku. Okresný súd určil 14 termínov pojednávania, z čoho vyplýva, že nerešpektoval zásadu hospodárnosti konania. Procesné úkony okresného súdu boli nekoncentrované, nesústreďené a málo efektívne.

Okresný súd bol v predmetnej veci nečinný bez akejkoľvek zákonnej prekážky od 17. marca 2002, keď mu žalobca doručil požadované listiny na doplnenie znaleckého dokazovania, do 20. decembra 2002, keď za tým účelom ustanovil znalca z odboru stavebníctva (nečinnosť 9 mesiacov), čo čiastočne priznal aj okresný súd vo svojom vyjadrení, v ktorom uviedol, že *„vo veci sa koná priebežne, okrem obdobia od mája do decembra 2002, keď vo veci nebol vykonaný žiaden úkon“*.

Ústavný súd doterajší postup okresného súdu pri nariadovaní znaleckého dokazovania považuje za neefektívny a bez možnosti prispieť k rozhodnutiu vo veci samej. Tento postup okresného súdu spôsobil prierahy v činnosti okresného súdu, ktoré boli zistené od 22. novembra 1998, keď ustanovený znalec z odboru zememeračstva mal okresnému súdu predložiť znalecký posudok do 60 dní, ale ten ho okresnému súdu doručil až 19. júla 1999. Okresný súd vo vzťahu k tomuto postupu znalca neprijal žiadne opatrenia. Postup okresného súdu bol naďalej neefektívny, pretože 28. marca 2000 odročil pojednávanie za účelom ustanovenia znalca z odboru stavebníctva, pričom uznesenie o ustanovení znalca nevypracoval, a 2. novembra 2000 určil termín pojednávania na 9. január 2001. Toto pojednávanie taktiež odročil za účelom ustanovenia znalca z odboru stavebníctva. Uznesenie o ustanovení znalca z odboru stavebníctva vypracoval až 7. mája 2001. Znalec znalecký posudok vypracoval až 13. decembra 2001. Po námietkach účastníkov konania uložil okresný súd znalcovi 20. decembra 2002 doplniť znalecké dokazovanie, na základe čoho bol doplnený znalecký posudok doručený okresnému súdu 4. marca 2003. Po takto vykonanom znaleckom dokazovaní okresný súd opätovne pojednávanie 9. septembra 2003 odročil za účelom vykonania znaleckého dokazovania znalcom z odboru zememeračstva (hoci znalec z odboru zememeračstva znalecké dokazovanie vykonal ešte v roku 1998), pričom toto dokazovanie nie je dosiaľ vykonané. Dĺžka konania od 18. septembra 1998, keď bol prvýkrát ustanovený znalec, až do súčasného obdobia je výsledkom nesústredenej a neefektívnej činnosti okresného súdu. Pri väčšej sústredenosti mal okresný súd postup v súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania organizovať tak, aby znalec odpovedal na všetky otázky potrebné pre rozhodnutie vo veci samej tak, aby nemusel úkon ustanovenia znalca opakovať, tak ako tomu bolo v tomto prípade.

Podľa názoru ústavného súdu okresný súd v tomto prípade nevyužil dôsledne a včas všetky procesné prostriedky smerujúce k tomu, aby znalecké dokazovanie bolo urýchlene skončené.

Ústavný súd konštatoval, že prebiehajúce konanie je na súde prvého stupňa stále na začiatku, a to bez ukončenia znaleckého dokazovania naposledy nariadeného v septembri 2003 a rozhodnutia vo veci samej napriek tomu, že od podania návrhu uplynula doba viac ako 8 rokov.

Vyššie uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 156/96 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva s'ťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súde, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 156/96 konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadostučinenia každá vo výške 40 000 Sk. Žiadosť odôvodnili tým, že ich stav právnej neistoty v tomto konaní trvá už 8 rokov.

V dôsledku toho považoval preto ústavný súd za potrebné priznať sťažovateľkám primerané finančné zadostučinenie. Pri jeho priznaní ústavný súd vychádzal zo skutočnosti, že sťažovateľky si uplatnili nárok na ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v spore, ktorého doterajšie trvanie nemožno ničím ospravedlniť. Podľa ústavného súdu nemožno od sťažovateľiek spravodlivo žiadať, aby čakali na výsledok súdneho sporu takú neprimerane dlhú dobu, a nie je akceptovateľné ani to, aby bol stav konania ku dňu vydania tohto nálezu taký, ako bol zistený v prípade sťažovateľiek.

Vychádzajúc z odôvodnenia celej situácie sťažovateľiek, z princípov spravodlivosti, ale aj z toho, že sťažovateľka v prvom rade ako účastníčka konania prispela svojim správaním k tomu, že sa spor neúmerne predlžoval, ako to bolo konštatované ústavným súdom pri hodnotení konania podľa druhého kritéria „správanie účastníkov konania“, ústavný súd dospel k záveru, že primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vo výške 20 000 (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún) pre každú sťažovateľku, ktoré je okresný súd povinný uhradiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je za porušenie základného práva sťažovateľiek primeranou satisfakciou spojenou s porušením ich základného práva.

Podľa § 36 ods. 2 v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde a § 151 ods. 1 OSP ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľiek, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. F. S. Sťažovateľky požadovali úhradu trov konania v sume 8 796 Sk.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia spolu 8 796 Sk je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb a neodporuje tejto vyhláske. Preto ústavný súd priznal právnemu zástupcovi úhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2004